GALERIA XIX w. - PULPIT "BITWA POD GRUNWALDEM"

WSZYSTKIE ELEMENTY
STALOWE MALOWANE
PROSZKOWO – RAL 9011

Jan Matejko
1838–1893
412
489
Bitwa pod Grunwaldem
The Battle of Grunwald
1878
Obraz przedstawia ostatnią fazę bitwy stoczonej 15 lipca 1410 i zakończonej całkowitym rozgromieniem wojsk krzyżackich przez połączone siły polsko-litewskie, pod dowództwem króla Władysława Jagiełły. Matejko wzorował się przede wszystkim na opisie zamieszczonym w Kronikach Jana Długosza. Upamiętnił wydarzenia o znaczeniu decydującym dla ostatecznego wyniku bitwy – atak chorągwi krakowskiej dowodzonej przez Zyndrama z Maszkowic i ostatnie chwile wielkiego mistrza zakonu. Rozwinięta na obrazie akcja koncentruje się wokół dwóch postaci: wielkiego mistrza Ulricha von Jungingena ukazanego w śmiertelnym starciu z pokojowym wojownikiem i wielkiego księcia litewskiego Witolda pędzącego wprost na widza, z mieczem wzniesionym do ciosu.
Po lewej stronie kompozycji Jakub Skarbek toczy pojedynek z księciem szczecińskim Kazimierzem. Komtur ebiński Werner Thettingen wznosi ręce w stronę Ulricha von Jungingena, jak gdyby próbując go ochraniać. Mikołaj Skunarowski (?) toczy walkę o proporzec z godłem wielkiego mistrza. Powalony wraz z koniem książę oleśnicki Konrad Biały kieruje bieg w stronę księcia Witolda. Rycerz czeski Jan Żižka zamierza się mieczem na komtura luchołskiego Heinricha Marcin z Wrocimowic, trzymając wysoko chorągiew ziemi krakowskiej, dmie w róg bitewny na znak, że znowu podniesiono sztandar, który upadł w zamęcie walki. Zawisza Czarny z Garbowa atakuje kopią komtura grieweskiego Iana Grabia (?). Komtura brandenburskiego Markwarda von Salzbach ściąga z konia arkan bezimiennego wojownika. W głębi kompozycji po prawej usytuowana jest grupa króla Władysława Jagiełły, otoczonego strażą przyboczną. U stóp Zbigniewa z Oleśnicy leży zwyciężony w pojedynku Diepold Kikeritz. W lewym górnym rogu, w odległej od pola bitwy, chronie się zabudowanej Sępbork. Zygmunt Korybut (Dugiello) z chorągwią ziemi ruskiej unosi się nad walczącymi postać świętego Stanisława, patrona Polski.
Matejko stworzył sugestywną wizję średniowiecznej bitwy. Ukazując brutalne zmagania walczących, potrafił nadać im wyraz wielkości i patosu, nawet bezimiennych wojowników podnosić do rangi bohaterów historycznej epopei. Bitwa pod Grunwaldem jest wyrazem programu ideowego artysty podążającego po klęsce powstania styczniowego. Namalowane wówczas dzieła, przypominając wspaniałość i potęgę dawnej Rzeczypospolitej, miały krzepić wiarę Polaków w przyszłe odrodzenie ojczyzny, a światu ukazywać moralne i polityczne racje, dające Polsce prawo do suwerennego bytu.
Bank Pekao
Konserwacja obrazu i zakup nowej ramy zostały zrealizowane dzięki wsparciu PKO Banku Polskiego
The painting's conservation and the purchase of a new frame were made possible thanks to the support of PKO Bank Polski
The painting shows the final stage of a battle fought on 15 July 1410, one which ended with the crushing defeat of the Teutonic knights at the hands of the combined Polish-Lithuanian armies led by Władysław Jagiełło. Matejko's depiction of the events is based primarily on the account published by Jan Długosz in his Chronicles. The artist focuses on the events which determined the ultimate outcome of the battle – the attack of the banner of Kraków led by Zyndram of Maszkowice and the final moments of the Teutonic order's grand master. The action portrayed on the canvas centres on two figures: Grand Master Ulrich von Jungingen, shown in the throes of a deadly struggle with a band of common warriors, and the Lithuanian Grand Duke Witold, hurtling straight toward the viewer with his sword raised and ready to strike.
On the left, Jakub Skarbek wages battle with the Duke of Pomerania Casimir V. Commander of Elbing Werner Thettingen raises his arms toward Ulrich von Jungingen as if trying to shield him. Mikołaj Skunarowski (?) is in the midst of battle for the pennon with the coat of arms of the grand master. Duke of Oels Konrad the White points his spectre at Grand Duke Witold. Czech knight Jan Żižka aims his sword at the Commander of Tuchola Heinrich von Schwelborn. Marcin of Wrocimowice holding up the banner of Kraków and blowing a horn to alert the men that the standard that fell in the heat of battle has been raised again. Zawisza the Black of Garbów attacks the Commander of Grieweo Jan Grabia (?). In the distance, on the right is King Władysław Jagiełło surrounded by his guard. At the feet of Zbigniew of Oleśnica is the defeated Diepold Kikeritz. The Teutonic Knights' camp and the burning village of Sępbork can be seen in the top left corner. In keeping with Długosz's account, the figure of St Stanisław, the patron saint of Poland, appears amidst the clouds and dust above the battlefield.
Matejko created an evocative vision of the medieval battle. He has succeeded in endowing his representation of the fighters' violent struggle with an aura of greatness and pathos, and elevating even anonymous knights to the rank of heroes in a historic epic. The Battle of Grunwald is an expression of the artist's intellectual programme developed after the fall of the January Uprising. The works he created at this time, while recalling the greatness and power of the Polish Commonwealth, were to encourage the Poles in their faith in the future rebirth of their fatherland, and to demonstrate to the world Poland's moral and political reasons for independent statehood.
ISSN 2083-0157 (Print)
ISSN 2353-7663 (Online)
Wydawca: Muzeum Narodowe w Warszawie
Publication Date: 2015
Publication Place: Warszawa
Publication Type: Periodical
Publication Language: Polish
Subject: Art, Culture, Heritage
Keywords: Muzeum Narodowe w Warszawie, Magazyn Sztuk Pięknych
Dzieje Polski
Dzieje Polski
Dzieje Polski

GALERIA XIX w. - PULPIT "BITWA POD GRUNWALDEM"

RZUT

WIDOK

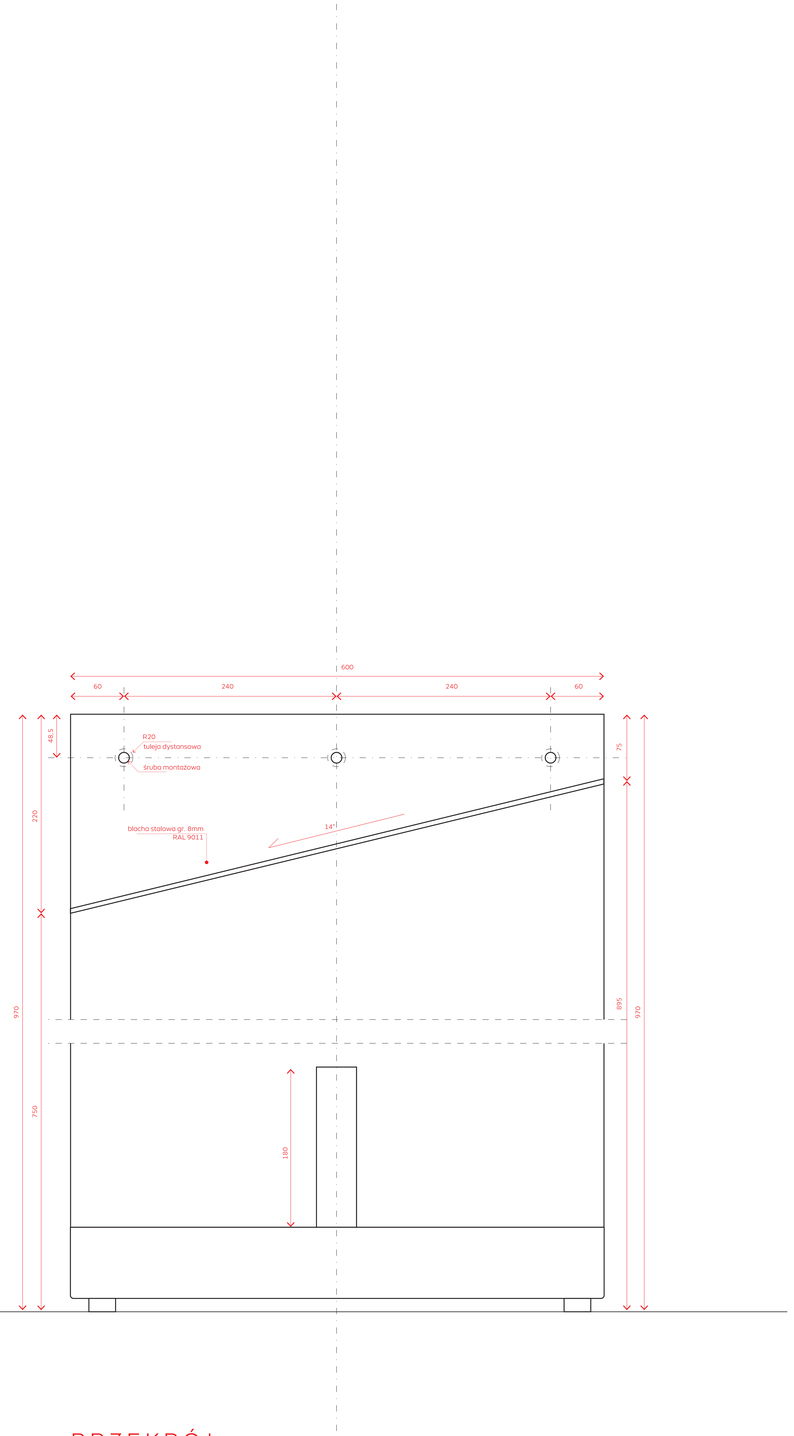

PRZEKRÓJ